

Rašom ė laikraštius leidam žemaitėškā

Jau ne pĕrms dešimtmetis kāp žemaitėškam žuodiou vĕs daugiau erdvies Lietovuos viešājemĕ gĭvenĕmĕ. Nebsĕsarmatĕnam žemaitėškā ĕš trĕbĭnu ruoda vestĕ, skoudĕškĕ net ĕ par savĕvaldĭbĕs ofielius rĕngĕnius sava gimtojĕ muotinas kalbo vĕsus rajuona rĕkalus aptar. Radĕjĕs ĕ televizĕjĕs laiduos žemaitėšks žuodis vielek vĕitas rond. Tekstā, parašĭtĕ ĕ ĕšspausdintĕ žemaitiu kalbo, tĕp pat jau nieka nebstebĕn – leidamas kningas, daug žemaitėškā parašĭtu straipsniu ĩ spauduo, internetĕ. Īr Žemaitĕjuo ĕ laikraštĭu, katrĕi tor skĭrelius, vuo kartās ĕ atskĕrus, gražiuom portĕgrapĕjuom ĩlustroutus poslapius, skĕrtus žemaitėškĕms tekstams.

Preitās metās daug kam ĩ ronkas pateka Plungie pradiets leistĕ laikraštĕ „Žemaitis“ prieds „Žemaitĕ ĩr“. Bova ĕšspausdintĕ ketorĕ anuo numerĕ. A so-lauksem daugiau?

Tuo ožklausiem ĕ paprašiem trumpā laikraštĕ istuorĕjĕ papasakuotĕ anuo redaktuorio – kalbininka, Vĕlniaus universiteta Šiauliū akademĕjĕs proufesuorio Pabrieža Jūzapa:

„Istuorĕjĕ tuoki: „Šiauliū krašta“ laikraštĕ redaktuorios Vertelis Vlads pasiūluojĕ mon pamislĭtĕ diel kuokĕ nuors žemaitėška prieda. Plungĕs rajuona laikraštĭs „Žemaitis“ priklausā „Šiauliū krašta“ laikraštĭu gropĕ, tad nosprĕndiem pradiuo pri tuo laikraštĕ leistĕ prieda „Žemaitĕ ĩr“. Mona nuors bova vĕsus straipsnius spausdintĕ žemaitiu kalbo. V. Vertelis ikalbĕjĕ bĕnt vĕina straipsni numerie spausdintĕ ĕr lietuvĭu kalbo, ka leidĕnĭs pritrauktomem daugiau skaitĭtuoju. Sotĕkau. 2021 m. galĕ parašiem proujekta ĕ pateikiem paraiška Spauduos, radĕjĕ ĕ televizĕjĕs riemĕma fuondou diel proujekta dalĕnĕ finansavĕma. Gavuom maža dalĕlĕ prašĭtu piningū ĕr palei tou notariem 2023m.

Jocĕ Virgĕnĕjaus portĕgrapĕjuo (ĕš kairies): Šiauliū žemaitiu kultūras draugĕjĕs „Saulaukis“ pirminĭkĕ pedagogĕ, poetĕ Baranauskĭenĕ Silvĕjĕ ĕ Vĕliaus universiteta Šiauliū akademĕjĕs proufesuorios kalbinĭnks Pabrieža Jūzaps Skouda rajuona savĕvaldĭbĕs Romualda Granauskĕ viešuosĕs bĕbliuotekas atĕdarĭma rĕngĕnie. 2023 m. kuova 3 d.

kuožna ketvirtĭ ĕšleistĕ pu vĕina prieda. ĕšĕjĕ ketorĕ numerĕ. Pĕrmuojĕ numerĕ ivadĕnĭamĕ straipsnie ĕšdiestĭiau anuo prougrama – noruodiau, ka prieda svarbiausĕs temas būs trĭs kertĕnĕ žemaitėškas tapa-

tībės kūlė: kalba (atsakings Pabrieža Jūzaps), istuorėjė (atsakings arkitekts, dabartinis Žemaitiu kultūras draugėjės pirmininks Žebrauskis Algėrds), papruotė, tradicėjės (atsakinga etnuoluogė Kuprelitė Aldutė). Ož žemaitėška kūrība sotėka būtė atsakinga žornalistė ē poetė Zabitienė Dalė. Tėp ē dėrbuom. Toriejuom vilti, ka tuoks prieds ateitie galietom eitė vėsuo Žemaitėjuo. Bet... Parašiem pruojekta tėsini 2023 metams ēr... negavuum juokiuos paramuos. Diel tuo kuol kas darbus pristabdiem. Kāp būs tuoliau, dar nežėnuom. Atsėlėpėmu aplė tou prieda torem gerū.“

Tuo laikraštė ketvėrta numerė ēšspausdintamė straipsnie „Žemaitiu kalbuos dvasė Granauskė Romualda kūrību“ Pabrieža Jūzaps raša:

„Sava miegstamiausė rašituojuė Granauskė Romualda kūrība eso parskaitės vėsa, vuo kai korius kūrėnius ēr ne pu vėina karta. Dėdlė vertėno ēr dėdžiuojous, ka teka šėik tėik laimės pažintė ēr pabėndrautė so rašituojuo ēr mon. Vuo tas īr nutėkė par mona Didžiuoji muokītuojui kalbininka pruo- pesuorio Girdėni Aleksa. A. Girdėnis ēr R. Granauskis bova artėmė prietelė, kėlė ēš tuo patėis Mažėikiu krašta ēr daug bėndravė gīvendamė Vėlniou. Tas pėrmāsis mūsa sosėtėkėms ivīka 1975m. vasara. Aš, Vėlniaus universiteta ontrakursis, ēr mūsa diestītuos A. Girdėnis grīžuom ēš dialektuoluogėnės ekspedicėjės Žagarie ēr trumpam stabteliejuom Mažėikiūs. Ėš tən mon reikiejė tuoliau keliautė i gimtōji Skouda, vuo Gėrdeniou jau čia pat ronko pasėikamė Daubarė, kor gīvena anuo mama ēr seserėis šeimīna. Jau autuobusu stuotie do žemaitė nuoriejuom atsėsvėikintė, bet netikiētā ēšvīduom tretīji žemaiti- rašituojui Granauski Romualda. Tou karšta vasaras dėina ons vėsā basos šmiriniejė pu Mažėikiu autuobusu stuoti ēr, aiško, do prietelė mažeikėškė poulė vėins kėtam i gliėbi. Rašituojuo bovau pristatīs ēr aš. Kuo tik šviežė bova išėjosi garsiuoji R.Granauskė kninga „Duonos valgytojai“. R. Granauskis aplė tou so pakėlėmo pranešė, bet tujau pat jau kėik liūdniu paapgailestava, ka nebturis nė vėinuos kningas, katras nuorietom ožrašitė ēr vedoms. Bet Granauskis būtom ne Granauskis, je čia pat nebūtom radės sprėndėma. Staigė mumis nusivedė i Mažėikiu vėišuojė biblioteka ēr griežtā palėipė bibliotekėninkė doutė dvė jau bibliotekas soantspaudou- tas kningas. Ėr ta septīniuolėktamė poslapie onts-

Skouda rajuona savėvaldībės R. Granauskė viešuosės bėbliotekas atėdarima rėngėnie bėbliotekas kolektiva sveikėn arkitekts, Žemaitiu kultūras draugėjės pirmininks, Lietovuos nacioualėnės kultūras ēr mena premėjės laurets, Vėlniaus dailės akadepėjės proufesuorios Žebrauskis Algėrds. 2023 m. kuova 3 d. Jocė Virgėnėjaus portėgrapėjė

paudouta kninga „Duonos valgytojai“ so rašituojuė irašo ēr parašo īr mon ipatingā brongi. [...]“

Nuorint tradicėnio (spausdintėnio) būdo leistė laikraštius, žornalus rėk torietė daug liešū – kaštou juk ne tik laikraštė parėngėms spaudā, bet ē puopierios, spaustovės darbs. So tuom proublemuom kuožna laikraštė leidiejė sosėdor. Ka tū piningū trūkst, šės laikās ī daug kam jau priimtėna ēšėitės – elektronėnės laikraštii, atskėrū straipsniu versėjės, skelbamas internetė. Sava žornala „Žemaitiu žemė“ tėp pat dabā tik elektronėni skaitītuojuems pateikam. Plungėškė, negavė piningū laikraštė „Žemaitis“ prieda „Žemaitė īr“ leidībā tradicėnio būdo, ronku nenoleida ēr laikraštė „Žemaitis“ interneta svetainės skīriou „Žemaitė īr“ (<https://www.zemaiciolaikrastis.lt/zemaite-ir>) tuoliau skelb žemaitėškā ē lietovėškā parašitus straipsnius aple Žemaitėjė, anuos istuorėjė, kultūra, etnuograpėjė, ivairius rėngėnius. Tad vėsė, katrėms kompiuteris jau gers draugs, tou skīrieli gal nesunkė sosėrastė. Čė ī paskelbts ē vėsos J. Pabriežas straipsnis „Žemaitiu kalbuos dvasė Granauskė Romualda kūrību“. Paskaitikem!

Parėngė Čiziūns Gintauts